

ՄԵԾԱՊԱՏԻ ԶԱԿՈՒ ԷՖԵՆՏԻ ԱՇԼԳԵԱՆ

ԲԻՍՈՍԱՍԵՐ ԵՒ ԲԱՐԵՐԱՐ ՏԵՐ

Չեր աստուածասէր և բարեպաշտ ոգւոյն յայտարար և ազգասէր սրտի ազնուական զգացման արգիւնքն եղող այն մեծագումար կապին ընդունեցինք ամենայն շնորհակալութեամբ . գոհացանք բերկրապատար սրտիւ և կ'աղօթեմք հանապազ, որ բարեխնամն Աստուած օրհնելով օրհնէ զՉեղ՝ Չեր զարմը և բարեժառանգ Պայազաւար . կը մաղթեմք եռանդաւոր պաշտօնաւոր, որ ամենաբարին Աստուած օգնէ և պահպանէ զՉեղ՝ Չեր բոլոր բարի գործոցը մէջ . յաջողութեամբ պսակէ Չեր օրհնեալ բաղձանքը և վարձատրէ զՉեղ Չեր տաւատ սրտի զուարթագին տրոյց փոխարէն :

Աղնիւ Տէր, Դուք Չեր քո՛ստունէական և մարդկային պարտաւորութիւնը ճանչնալով՝ Չեր արդար վաստակէն կը տասանորդէք Աստուծոյ, և յօգուտ Ազգային յառաջագիմութեան՝ երկու հազար վեց հարիւր յիսուն եօթն Օմ. լեր (2657) կը կտակէք սուրբ Երուսաղէմի Աբրոյ Յակօբեանց վանուց Դառանգաւորաց Վարժարանին՝ պահանջելով որ Չեր պայմանաց համեմատ անթերի եւ անայլայելի կերպիւ գործադրուին : Չեր իրաւունքն է այդ և մեր նուիրական պարտաւորութիւնը : Ուստի Չեր բարեպաշտ սրտի ապահովութեան և վստահութեան համար մէք ևս կ'երդնումք և կ'ուխտեմք առաջի Աստուծոյ և մարդկան, որ ամենայն հաւատարմութեամբ պատկառ կալով Չեր աստուածահաճոյ կամաց, Չեր կտակի պայմանները կէտ առ կէտ գործադրեմք անթերի, բուն Չեր նկատած

նպատակին համեմատ : Ամենապէս կը պարտաւորեմք մեր յաջորդները ևս, որ ըստ ամենայնի փոյթ և քանք չըխընայեն սիրով և հաւատարմութեամբ գործադրել, արգիւնաւորել և յարատեւել այդ բարենպատակ կտակը : Այո, հաստատամտութեամբ կը խոտանամք, և Աստուծոյ ու Ազգին առջեւ պարտաւոր և դատապարտեալ կը համարիմք որ և իցէ անհատ մը կամ բաղմութիւն մը որ ինչ և իցէ միջոցով կամ նպատակով խափանաւորար ըլլալ ուղէ, կամ փոքրիկ անհաւատարմութիւն մը ընել մտաբերէ : Այնպիսին յաւիտենապէս նշաւակուած ու դատապարտուած է . իւր դատաւորն է ամենակալն Աստուած, դատախազն ընդհանուր Հայոց ազգը, և դահիճն է արդարութիւնը և իրաւունքը :

Արդ՝ Սեծապատիւ Տէր, ահա մենք Չեր կտակի յօգուածները մի առ մի յիշելով կը խոստանամք և կ'ուխտեմք անթերի կատարել և աւանդել զայն մեր յաջորդներուն :

Ա. — Կը խոստանամք Չեր կամաց համեմատ, երկու հազար Օմ. լեր (2000) դրամագլուխը միշտ շահեցողութեան մէջ պահել, իսկ 657 ոսկի գումարէն, Չեր յօժարակամ տրամագրութեան համեմատ Ս. Աթուոյս Տպարանին կցուած մասին նորոգութեան և ընդարձակութեան համար եղած ծախքը 'ի բաց հանել, որ է 274 ոսկի, և մնացեալ 383 ոսկւոյն հետ միացնել դրամագլխոյն ներկայ տարւոյն ('ի 12էն Յուլիսի 1871 թ 12 Յուլիսի 1872 ամի) արդիւնքը 200 ոսկի, և այս առ ձեռն պատրաստի 583 ոսկի դրամով արդէն իսկ ձեռն արկանել և շահաբեր շինուածքներ կառուցանել յօգուտ Դառանգաւորաց Դպրոցի Ս. Աթուոյս :

Բ. — Կը խոստանամք նոյնպէս 2000 ոսկի դրամագլխոյն տարուէ տարի բերած շահովը շարունակել հասութեաբեր շինուածոց կառուցումը, և նոյն շինուածոց բերած շահն ալ պէտք եղած ժամանակ թէ՛ շինուածոց նորագութեան համար գործադրել, թէ՛ Վարժարանի ամենակարեւոր պիտոյքը հոգալ և թէ՛ օգտակար գրքեր տպագրել միշտ ի հաշիւ և յօգուտ Սառանգաւորաց Վարժարանին, և կը հաստատեմք որ բնաւ իրաւունք չունիմք ուրիշ որ և իցէ բանի գործածել:

Գ. — Կը պարտաւորիմք ամենայն օրինաւորութեամբ և հաւատարմութեամբ գործադրելով և արդիւնաւորելով լրացմապատկել Վարժարանի եկամուտը, որպէս զի կարելի եղածին չափ շուտով կատարելագործի Վարժարանը և կարողանամք ըստ բուն նպատակին Հայաստանի այլ և այլ կարօտ գաւառաց մէջ ալ ճիւղեր տարածել:

Դ. — Մենաքաղցր և սրբազան պարտաւորութիւն է մեզ՝ Ձեր կրտակի արդեամբ տպուած գրոց ճակատը դրոշմել Մշտեան ազնիւ ազգատոհմի անմահ անունը, ի յաւերժ յիշատակ անմահ հոգւոց կենդանեաց և ննջեցեաց բարերար զարմին Մշտեանց, նաև ամեն տարի օրինաւոր և կարգաւոր արձանագրութեամբ արդեանց և ծախուց՝ հաշիւ տալ Ձեզ, Ձեր ժառանգներուն և Ձեր Մշտեան տոհմի մերձաւոր ազգականներուն:

Ե. — Ձեր Կտակահատարները ըզմեզ և մեր Յաջորդները կը կարգէք, մենք եւս սիրով և հաճութեամբ և երգմամբ ընդունելով և կատարելով կ'աւանդեմք մեր Յաջորդաց շարունակաբար, որպէս զի ըստ ամենայնի պարտաւորուած ըլլամք առաջի Մշտեան:

տուծոյ և մարդկան՝ թէ՛ մեք և թէ՛ մեր յաջորդները ամենայն արթնութեամբ և հաւատարմութեամբ հրակել և ըստ օրինաւոր կամացդ գործադրել Ձեր Կտակը:

Զ. — Կը խոստանամք, կ'ուխտեմք և կ'երդնումք յանուն արդարութեան և հաւատարմութեան, առաջի Մշտուծոյ և բոլոր Հայ ազգութեան, որ մեք՝ Կտակահատարքս և մեր Յաջորդները միշտ պարտաւոր ըլլամք ի սէր Մտուծոյ և յօգուտ Մշտին աշխատիլ սրտի հաճութեամբ և հաւատարմութեամբ, որպէս զի Ձեր Կտակը բուն Ձեր բարի և օգտակար նպատակին գործածենք, առանց բնաւ որ և իցէ բանի գործածելու. իսկ եթէ ըլլայ որ մէկը կամ խուժմը մը, յանդէնի Ձեր Կտակը իւր նպատակէն խտորեցնել, իրաւունք ունի թէ՛ Հայ Մշտը և թէ՛ Ձեր բարեժառանգ պալատները դատախազ լինելու և ուղղելու բուն Ձեր նպատակին:

Մհաւասիկ՝ ազնիւ Տէր և մեծ բարերար, ինչպէս դուք Ձեր յօժար կամօք և ինքնայորդոր սիրով Ձեր Կրտակը կ'ընէք, կը հաստատէք և մեզ կը յանձնէք անոր գործադրութիւնը. մենք եւս յօժարակամ սիրով և միաբան խորհրդով զայն անթերի գործադրելու համար պարտաւոր կը ճանչնամք մեր անձը առաջի Մտուծոյ և համայն Հայ ազգութեան, սոյն անխուսելի պարտուց ենթարկելով նա և մեր Յաջորդները: Եւ ահա ի հաստատութիւն մեր խոստմանց, ի գիտութիւն ընդհանուր Մշտին և ի միամտութիւն Ձեզ՝ կը ստորագրեմք:

2 Մայ. 1871

Մատենական Աթոռոյն
սրբոյ Աթոռապետի
Պատրիարք ԵՍՍՅԻ
Արք. Եպիսկոպոս:

ԱՆԴԱՄԻՔ ԺՈՂՈՎՈՅ

Ս. Լըր-սաղէֆ	Ս. Լըր-սաղէֆ
Ն. Իսահակ	Յակոբ Եպիսկոպոս
Եպիսկոպոս	Տեգրանակերպոյի
Լըր-սաղէֆ	
Սարապէս Եպիսկոպոս	Ղըր-իսա վար-
Պր-իսա Սր-ի	Պր-իսա Պր-ի
Լըր-սաղէֆ	Ս. Լըր-սաղէֆ

ՏԵՍՈՒՅ

Ժառանգաւորաց վարժարանի

Մեքիսէպէի վարժարանի
Սր-իսա վարժարանի :

Ղըր-իսա Կիւսի օրինակի , յորոյ մէն ի գը-
պանի ի Պարթեարարանի , ի Լորերարանի ,
յիւլէրէյ-ոյ , ի Վարժարանի և առ Բարեպաշտ
Կապիարանի :

ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ԵՒ ԱԶԳԱՍԻՐ ՏԵՐ

Բարեհաճեցէք Ձեր ներողամիտ
ունկնդրութիւնը մատուցանել քանի
մը հակիրճ և սրտաբուղիս խօսքերուս ,
զորս ի դիմաց համօրէն ընկերակցացս
կը խօսիմ :

Դ՛նք Ձեր ներկայութեամբ կը
պատուէք այսօր մեր մանկական խումբ
բը . և գիտէք արդեօք թէ որչափ
քաղցր և ուրախական է մեզ համար
Ձեր ներկայութիւնը : Ձեր ներկա-
յութիւնը լոկ հայազգի իշխանի մը
և մեծանուն այցելուի մը ներկայու-
թիւն չէ , այլ Բարերարի , Խնամա-
կարի և ուսման Ստատրի : Դ՛նք , բա-
րերար Տէր , Ազգին և ընկերային հա-

սարակութեան մէջ ունիք Ձեր ա-
նունը և համբաւը , իսկ Ս. Մթողոց
Սանուց սրտին մէջ գրողմած ունիք
Ձեր բարերարութեան յաւերժական
կնիքը : Ա՛նք կը հղովին , դադը կ'անց-
նին , բայց այն փառաւոր կնիքը , այն
սրտադրաւ նշանը անջինջ կը մնայ ա-
մեն երախտագէտ մանուկներու սրտ-
տին վրայ , որոնք այժմ կ'ուսանին և
որոնք յաջորդաբար տաղաւարելով
սոյն ուսման Տաճարին մէջ պիտի ու-
սանին ուսումն Իմաստութեան , Ղի-
տութեան , Բարոյականութեան , Աշ-
տուածպաշտութեան , Հայրենասի-
րութեան և Սարգասիրութեան : Որ-
չափ ուսանին , որչափ յառաջագիմեն ,
այնչափ աւելի պիտի սիրեն Ձեր ա-
նունը և Ձեր յիշատակը : Վասն զի
ուսանելով աւելի երախտագէտ պի-
տի լինին և աւելի քաջ պիտի ճանաչեն
այն վեհ Բարերարը , որ այսօր իւր
առատ և զուարթ բարերարութեամբ
իշխանութիւն ունի մեր ամենուս
սրտերուն վրայ , իշխանութիւն՝ ոչ
տիրապետական և բռնական , այլ
իշխանութիւն հայրական , իշխանու-
թիւն բարեգործական : Ո՛ր , որչափ
քաղցր է այս իշխանութիւնը թէ՛ իշ-
խողաց և թէ՛ իշխեցելոց համար : Ի-
մաստունները մարդոյ միտքը կը գե-
րեն իրենց իմաստութեամբ , և Բա-
րերարները մարդոյ սիրտը կը գերեն
իրենց բարերարութեամբ . իսկ այն
Բարերարները , որոնք ուսման կը նը-
պատեն , որոնք Վրթութիւնը և Վու-
սաւորութիւնը կը քաջալերեն , նոքա
կը գերեն մարդոյ սիրտը և միտքը հա-
մանգամայն . նոքա կ'իշխեն հոգւոյն
վրայ :

Արդ՝ Սեծախնամ Բարերար , տա-
րակցս կայ արդեօք անկեղծօրէն ըսե-
լու թէ՛ Դ՛նք իշխեցիք ամեն զգայ-
ուն և երախտագէտ հոգիներուն վը-